

[Startsida](#)

[Kontakt](#)

[Predikoarkiv](#)

Välj rätt konto

Matt 6:19-23

Hur bra ränta får du av din bank? Så sent som på 1980-talet när jag öppnade mitt första egna bankkonto kunde man få 10-procentig ränta på sina pengar om man inte gjorde för många uttag. Så är det inte idag. Om man inte vill investera i aktier och olika slags fonder får man ofta nöja sig med mindre än en procent i ränta. Om man tar med inflationen i beräkningen så förlorar man faktiskt pengar på att sätta in dem på ett vanligt sparkonto. Det har gjort att allt fler svenskar äger aktier på ett eller annat sätt, du kanske själv köper eller säljer aktier, eller så kanske du sparar i en fond och låter banken avgöra vilka aktier som ska köpas för dina pengar, eller så har du i alla fall pensionspengar som har investerats i någon aktiefond. Det är mycket svårare och snårigare idag att komma fram till vad som är en klok investering än när jag fick mitt första sommarjobb och mitt första sparkonto. Därför lockar också olika banker och institut oss med hög ränta och bra avkastning om vi sparar våra pengar hos just dem. Den första liknelsen i dagens text handlar om sparande. Här ger oss Jesus Kristus oss ett gott råd om hur vi ska placera våra tillgångar.

Jesus börjar med ett mycket förvånande råd. Han säger: *Samla inte skatter på jorden.* Har ni nånsin hört en marknadsanalytiker säga så? Hur skulle ni reagera om ni gick till er bank för att få ekonomisk rådgivning, och banktjänstemannen sa att ni inte skulle *samla skatter på jorden*? Förmodligen skulle vi byta bank om det hände. Men Jesus har goda skäl för sitt råd, han pekar på att jorden är ett ställe *där rost och mal förstör och där tjuvar bryter sig in och stjälar*. Vårt sparande skiljer sig från sparandet på Jesu tid. Vi behöver inte i första hand oro oss över rost och mal, men grundproblemet är detsamma. Här på jorden finns det inga säkra investeringar. Istället får vi frukta fallande aktiekurser, vikande konjunktur, och företagens s.k. vinstvarningar. När jag får brev från min bank förklarar de vänligt att bara mina vanliga sparkonton, där jag alltså förlorar på att ha mina pengar, omfattas av en garanti. Om banken skulle gå i konkurs och mina pengar försvinna, går staten in och ersätter mig. Någon sån garanti gäller dock inte bankens fonder, går börsen ner försvinner mina pengar. Se där, ett fullgott skäl att inte samla skatter på jorden. Dessutom är det så att även om jag skulle hitta ett helt säkert förvaringssätt för mina skatter, någon perfekt metod att lägga undan mina besparingar utan risk för att de ska kunna försvinna, så skulle de ändå vara av högst begränsad nytta eftersom både mitt liv och denna värld ska få ett slut. I psalmen sjunger vi ”Du kan ingenting ta med dig dit du går” och i Jakobs brev läser vi: *Solen går upp med sin brännande hetta och sveder gräset, så att dess blommor faller av och dess skönhet förgår. Så skall också den rike vissna bort mitt i sin strävan (Jak 1:11).* Det här motsatsförhållandet mellan det världsliga som bara finns en kort tid, och det andliga som varar för evigt, beskrivs också av aposteln Johannes: *världen och dess begär förgår, men den som gör Guds vilja förblir i evighet (1 Joh 2:17).* Jesus vill inte att vi ska samla skatter på jorden därför att de inte ger oss någon säkerhet. Dessa skatter kan när som helst ta ifrån oss och är därför inget att lita på.

Menar då Jesus med dagens liknelse att det är fel att arbeta, tjäna pengar och spara pengar? Nej, Bibeln lär oss tydligt att Gud uppskattar att vi anstränger oss för att försörja oss själva och våra familjer. När vi hör orden, ”arbetaren är värd sin lön” tänker vi kanske på Paulus utläggning där han visar att den som predikar evangelium är värd sin lön. På många ställen i GT handlar orden dock om vanligt lönearbete. En av de lagbrott som GT:s profeter fick predika mot var att man undanhöll arbetaren hans lön. Det finns alltså inget fel med att arbeta för sin försörjning enligt Bibeln. Tvärtom skriver Paulus: *Tjuven skall sluta stjäla och i stället arbeta och utträtta något nyttigt med sina händer; så att han har något att dela med sig åt den som behöver (Ef 4:28).* Det är bara när vårt arbete och vår lön blir det viktigaste för oss som det blir till synd.

Att samla skatter på jorden handlar inte bara om pengar och värdesaker. Det är klart att det är fel om det viktigaste i mitt liv är min aktieportfölj, min blänkande nya bil, min

nybyggda sommarstuga eller mina dyra märkeskostymer. Men jordiska skatter kan också vara saker som är mindre konkreta. Idag vill de flesta svenska ungdomar på ett eller annat sätt bli berömda. Berömmelsen är ett mål i sig, hur man uppnår den är mindre viktigt. Om ni sett TV-programmet Idol vet ni att många människor som inte har någon som helst talang för musik ändå drömmer om att bli berömda musikstjärnor. När man frågar ungdomar vad de vill bli i framtiden är det många som svarar ”kändisar”. Just att andra människor vet vem jag är blir målet med mitt liv. För någon annan kanske det är makt och inflytande som är den skatt hon värdesätter högst. För ytterligare någon annan är det att vara omtyckt av sin omgivning som är målet med livet. Men alla dessa ”skatter” är precis lika förgängliga som rikedom. Den som var berömd förra året kommer vi inte ihåg namnet på idag. En mäktig toppolitiker finner sig plötsligt avsatt och förbrukad. Den som är populär ena stunden ignoreras i nästa stund och känner sig plötsligt mycket ensam.

Lyckligtvis kan vi ägna våra liv åt något mer meningsfullt än att samla på skatter som ändå förstörs. Jesus uppmanar oss istället att samla skatter i himlen *där varken rost eller mal förstör och där inga tjuvar bryter sig in och stjälar*. Även om evigheten är något som är mycket svårt att föreställa sig så kan vi ändå i viss mån förstå Bibelns beskrivningar av himmelriket. Ett ställe där det inte finns någon sjukdom, inga tårar, ingen smärta, ingen sorg eller saknad; utan istället frid med Gud och varandra, ständig lycka, och närhet till Gud. När vi läser om himmelen förstår vi att skatter som förvaras där inte löper någon risk att bli stulna, och att de inte heller kommer att rosta eller bli malättna. På samma sätt som allt här på jorden är timligt och förstörs av tidens tand. På samma sätt är allting i himmelen evigt och bestående, upprätthållet och beskyddat av Gud själv. Men vilka skatter är det som Jesus menar att vi kan samla i himmelen? För att finna svaret måste vi titta längre fram i kapitlet, i dagens evangelietext. I vers 33 står det: ”*sök först Guds rike och hans rättfärdighet*”. De är skatterna som vi ska sträva efter. Hur kan vi då hitta den skatt som är Guds rike? När vi läser Guds Ord i allmänhet och evangelierna i synnerhet förstår vi att de hebreiska och grekiska ord som vi översätter med ’Guds rike’ eller ’himmelriket’ inte alltid avser himmelen dit alla troende ska bli hämtade av Kristus. Jesus ägnar t.ex. många av sina liknelser åt att beskriva Guds rike som något vi har glädje av här och nu. Det liknas vid god säd, vid ett senapskorn, vid surdeg, vid ett fisknät o.s.v. Av dessa liknelser förstår vi att ’Guds rike’ och ’himmelriket’ kan betyda Guds verksamhet bland människor. Det att han omvänder människor från syndighet till rättfärdighet, från död till liv. Vi hittar Guds rike i Hans sakrament. När vi hör ordet predikas, när vi själva läser det och får höra om våra synders förlåtelse och den frid vi har med Gud, när ett barn döps i vår församling, när vi firar nattvard, då är Guds rike aktivt.

Att söka Guds rättfärdighet som Jesus uppmanar oss i dagens text är helt enkelt att leva ett kristet liv i helgelse. Den som först söker Guds rättfärdighet har andra prioriteringar än den som lever för att tjäna så mycket pengar som möjligt. Vi kan alla må bra av att fråga oss vad som är det viktigaste i våra liv. Vad är det som har första prioritet när jag fattar beslut? Det kommer att styra mina val och hur jag väljer att handla i en viss situation. Dagens andra liknelse visar oss hur viktigt det är att vi låter oss ledas av rätt principer. I liknelsen använder Jesus ögat och kroppen som en bild för hur en människas prioriteringar styr hennes liv. Kroppen är beroende av ögat för att kunna tillgodogöra sig ljus. Gud skapade våra ögon för att vi skulle ha glädje av det ljus han redan skapat (Varde ljus!). Så länge våra ögon är friska fungerar det precis som det är tänkt, genom en avancerad justering av pupillen släpper ögat in lagom mycket ljus för att vi ska se vår omvärld. Så länge våra ögon fungerar ger vår syn oss viktig information om människor och saker omkring oss. Synen är kanske det sinne vi har svårast att klara oss utan. De av er som har smärre problem med er syn vet hur jobbigt det kan vara. Med försämrad syn kan man ofta känna sig handikappad. Det blir svårare att läsa, man kanske har svårt att känna igen andra människor på avstånd, det kanske blir svårt att köra bil o.s.v. I liknelsen pekar Jesus på vad som händer när ögat är sjukt. Hela kroppen läggs i mörker. För den som är helt blind är det tydligt hur viktigt ögat är. Hon har inget bra alternativ. Om inte ögat förser kroppen med ljus och synintryck kan hon inte använda sig av något annat organ och t.ex. se med öronen, eller titta med

fotsulorna. Jesus säger: *"Om nu ljuset i dig är mörker, hur djupt är då inte mörkret!"* Om våra ögon är blinda så är också vi förblindade.

Liknelsen om ögat som kroppens ljus har en andlig betydelse. Om vi låter oss styras av modern filosofi och låter den vara vårt ljus – då ligger vi i mörker. Om vi låter modern vetenskap övertyga oss om att det inte finns någon Gud – då famlar vi i mörkret. Om vi låter våra egna begär och önskningar styra våra liv – då vandrar vi i mörkret. Men Gud såg det andliga mörkret och sände Jesus. Jesus säger: *"Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus"* (Joh 8:12). Alla människor är av naturen andligt blinda från födseln. Våra andliga ögon fungerar inte om inte Gud ger oss synen tillbaka. Det är Jesus som lyser upp våra mörka sinnen så att vi kan söka Guds rike och Hans rättfärdighet.

När vi söker Guds rättfärdighet så låter vi hans heliga Ord avgöra vad som är rätt eller fel, vi låter Hans värderingar bli våra, istället för att alltid tänka på vad som är bäst för mig. I USA finns ett ordspråk som lyder "You have to look out for number one". I fri översättning ungefär: "Se till att ta hand om nummer ett". Nummer ett är alltid jag själv, så talesättet innebär att det viktigaste alltid är att själviskt bevaka sina egna intressen. Vi ska som kristna också låta "nummer ett" styra våra val, men det är inte vi själva som är "nummer ett". Istället är det den förstfödda från de döda, han som dog för våra synder för att vi skulle få liv. Han som älskade oss när vi ännu hatade honom. Jesus Kristus, Guds enfödde son är vår nummer ett. Det är att först söka Guds rättfärdighet.

I sin första liknelse förklarar Jesus också följden av att samla sina skatter på ett visst ställe. Han säger: *där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara*. Och visst är det så? Om vi valt att spara våra pengar i t.ex. Handelsbanken kommer vi att vara extra intresserade av att läsa om hur det går för just den banken. Den får absolut inte gå i konkurs i en bankkris. Om vi köpt Ericssonaktier så blir de där, tidigare så ointressanta, siffrorna som berättar om aktiernas upp- och nergång plötsligt väldigt viktiga. Det finns många som känner sig tvungna att kontrollera aktiernas kurs varje dag. Jesus förklarar att så är det också när det gäller de saker vi ser som de viktigaste i våra liv. Om världslig rikedom, framgång, berömmelse och popularitet är vår högsta prioritet så kommer också vårt hjärta att i första hand bekymra sig om saker som försvinner. Men om vi har vår blick fäst vid vårt verkliga mål – det himmelska hemmet – och Guds vilja med våra liv här på jorden, då kommer också våra hjärtan att vara på rätt ställe. Då oroar vi oss inte i onödan över saker som Gud i sitt Ord lovat att ta hand om. Då har vi siktet inställt på de himmelska skatterna. Och senare i vårt kapitel lovar Jesus ju också att den som sätter de himmelska skatterna främst, kommer att få allt det andra också. Vår Gud tar hand om oss, Han överger oss aldrig.

När vi hör Jesu undervisning om att vi ska söka Guds rike framför allt annat kan vi bli nervösa. Vi frågar oss med all rätt: Har jag verkligen satt Guds rike och hans rättfärdighet främst i alla lägen? Och om vi svarar ärligt på den frågan måste vi säga: Nej! Vi har ofta gjort fel prioriteringar. Vi har ofta haft själviska motiv för våra handlingar. Vi har ofta förträngt vad vi vet om Guds vilja och istället gjort det som är vår vilja. Betyder det att vi står under Guds dom? Det vi alltid ska komma ihåg när vi läser om det kristna livet, helgelsen, är att genom Jesu återlösning på korset så äger vi redan himmelriket, våra namn är skrivna i livets bok. Vi är Guds barn redan nu, idag. Det barnskapet är inte beroende av vad vi kan prestera. Men Jesus visar oss också att de kristna livet är en vandring där det gäller att ha rätt mål. Det mål som ska vara utmärkt på vår karta ska vara Guds rike, och inte världslig rikedom. Och när vi vandrar genom livet med rätt mål för ögonen kommer vi att växa i tro och helgelse, vi kommer att bli bättre och bättre på att först söka Guds rike och Hans rättfärdighet.

Amen. Låt oss be!

Peter Öhman

